

Storumans kommun

Rektorn vid Luspengymnasiet

Beslut för gymnasieskola

efter tillsyn i Luspengymnasiet
i Storumans kommun

Tillsyn i Luspengymnasiet

Skolinspektionen genomför tillsyn i Storumans kommun under hösten 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Luspengymnasiet besöktes av Skolinspektionen den 16 och 17 september 2014.

Fakta om skolenheten

Luspengymnasiet ligger i centrala Storuman och bedriver utbildning på sex nationella program; barn- och fritidsprogrammet, el- och energiprogrammet, fordons- och transportprogrammet, naturvetenskapsprogrammet, samhällsvetenskapsprogrammet, teknikprogrammet samt på introduktionsprogram i form av individuellt alternativ och språkintröduktion. Skolan erbjuder också två nationellt godkända idrottsutbildningar; den ena med inriktning alpin utförsäkning och den andra med inriktning armbrytning. Den alpina verksamheten bedrivs i Tärnaby. Sammanlagt finns cirka 150 elever vid skolan.

Luspengymnasiet leds av en rektor och i ledningen ingår en biträdande rektor som är placerad vid enheten i Tärnaby. I Storuman är verksamheten organiserad i två arbetslag, ett för i huvudsak el- och energiprogrammet, fordon- och transportprogrammet samt teknikprogram och det andra för i huvudsak barn- och fritidsprogrammet, samhällsvetenskapsprogrammet och naturvetenskapsprogrammet. De båda arbetslagen leds av var sin arbetslagsledare. I Tärnaby finns elever på natur- respektive samhällsvetenskapsprogrammen och verksamheten där samplaneras med verksamheten i Storuman.

Av Skolverkets statistik för de senaste fem åren framgår att antalet avgångselever vid skolan har varierat mellan 52 elever, år 2011 och 25 elever, år 2013. Då elevantalet är lågt på respektive program redovisas inte resultaten programvis. Sammantaget för hela skolan visar statistiken att andelen elever med slutbetyg inom fyra år under femårsperioden har varierat mellan 77 och 89 procent. För år 2013, den senaste noteringen, är andelen 84 procent. Andelen elever som är behöriga till högskola av de elever som fick slutbetyg har varierat mellan 68 och 97 procent. År 2013 var den andelen 97 procent. Den genomsnittliga betygspoängen har varierat mellan 12,1 och 14,1. Den lägsta noteringen gäller för år 2012 och den högsta för 2013. År 2013 var flickornas genomsnittliga betygspoäng 14,8 och pojkarnas 13,2, året dessförinnan, 2012, hade flickorna 14,3 och pojkarna 10,8.

Av Skolverkets statistik för år 2013 framgår att samtliga elever under den senaste femårsperioden har klarat minst betyget godkänt i samtliga kärnämnen utom i Religion A och Svenska B, där 96 respektive 92 procent av eleverna har gjort det.

Helhetsbedömning

Skolinspektionens bedömning är att verksamheten på Luspengymnasiet i många avseenden motsvarar de krav som författningarna ställer. Elever uttrycker i intervjuer att de är nöjda med sin skola och att relationerna mellan elever och mellan elever och personal är respektfulla. Vid intervjuer och i enkäter framkommer även att skolan upplevs som trivsamt och studiemiljön som trygg.

Skolinspektionens bedömning är att Luspengymnasiet är på god väg i sitt kvalitetsarbete men att skolans kvalitetsarbete i större utsträckning måste ta sin utgångspunkt i resultat och måluppfyllelse. Även arbetet med särskilt stöd måste ingå som en naturlig del i skolans övergripande kvalitetsarbete. För att kunna vidta välgrundade åtgärder för utveckling av verksamheten måste bedömningarna bygga på de resultat som verksamheterna har uppnått. Resultaten behöver också analyseras så att det blir möjligt att se mönster och få underlag för att prioritera insatser för förbättring.

Skolinspektionen vill även betona vikten av att studiehandledning på modersmålet ges som ett verktyg för att stödja kunskapsutvecklingen hos elever med annat modersmål än svenska. Skolinspektionens bedömning är att skolan måste göra ytterligare ansträngningar för att få tag i personal som kan ge de elever som behöver det studiehandledning på sitt modersmål.

Skolan behöver även fortsätta att arbeta för att yrkesprogrammen har fungerande programråd.

Kommunen måste också se till att det för introduktionsprogrammen finns en plan som huvudmannen har beslutat om som anger utbildningens syfte, längd och huvudsakliga innehåll.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Storumans kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 12 januari 2015 redovisas för Skolinspektionen på adress Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå eller skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se

Redovisningen ska lämnas av tjänsteman på nämndens vägnar, nämndsordförande, utskott eller berörd nämnd. Lämnas redovisningen av någon som företräder huvudmannen ska det framgå att delegation finns. Vänligen ange ärendets diarienummer vid kontakt med Skolinspektionen.

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Storumans kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att måloppfyllelsen i form av resultat av värdegrundsarbete och kunskapsresultat för varje program, kurs och ämne sammanställs.
- Se till att analysera resultaten för att uppmärksamma utvecklingsbehov och se till att åtgärder vidtas för att utveckla verksamheten.
- Se till att kvalitetsarbetet dokumenteras.

Motivering

Enligt skollagen ansvarar rektorn för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollag och andra föreskrifter uppfylls. Enligt läroplanen har rektorn ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Det systematiska kvalitetsarbetet ska bedrivas under medverkan av lärare, övrig personal och elever och kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) innebär systematiskt och kontinuerligt att arbetet ska bedrivas strukturerat och uthålligt med fokus på en långsiktig utveckling. Varje huvudman och varje skolenhet måste därför hitta sina former och rutiner för sitt kvalitetsarbete.

Luspengymnasiet har under den senaste femårsperioden bytt rektorer ofta, vilket har fått till följd att systematiken i kvalitetsarbetet har blivit lidande. I intervjuer och av dokumentation framgår att lärarna utvärderar sin undervisning tillsammans med eleverna. Det har förts diskussioner i skolledning och personalgrupper för att ta fram en gemensam värdegrund för att därefter bygga vidare på den med vision, mål och strategier. Det finns enkätsvar och några sammanställningar att ta del av men inte några dokumenterade utvärderingar. Utvärderingarna med eleverna ligger till grund för förbättringsinsatser av olika slag, men det är insatser som görs av lärare i sina respektive grupperingar och inte något som görs mer systematiskt. Dokumentation av resultat saknas. Lärarna menar i intervjuer att de analyserar resultat men bara på individ- och gruppnivå. Någon dokumentation av kvalitetsarbetet finns inte att ta del av.

Den nytillträdde rektorn arbetar för att hitta en systematik i kvalitetsarbetet och kan vid tillsynstillfället visa ett utkast till planering för hur skolan på ett tydli-

gare sätt ska arbeta för att följa upp, analysera och utvärdera verksamheten i syfte att utveckla den. Skolinspektionen konstaterar att det är värdefulla steg för att skapa systematik i kvalitetsarbetet, men vill betona vikten av att analyserna tar sin utgångspunkt i en sammanställning av resultat av värdegrundsarbete och kunskapsresultat för såväl program som kurser och ämnen. Som ett led i uppföljningen och analysen måste även skolans arbete med särskilt stöd utvärderas, likaså skillnaden mellan pojkars och flickors resultat. Eftersom skolan har yrkesprogram, där delar av utbildningen är arbetsplatsförlagd, bör även de delarna behandlas i skolans kvalitetsarbete.

Skolinspektionens bedömning är att kvalitetsarbetet måste ta sin utgångspunkt i en bedömning av resultat och måluppfyllelse. Detta för att verksamheten ska utvecklas och ge eleverna möjlighet att nå längre i sin kunskapsutveckling. Kvalitetsarbetet måste också dokumenteras, det vill säga att resultat måste sammanställas, analyser och insatser dokumenteras för att arbetet ska kunna vara systematiskt.

Författning

4 kap. 4-7 §§ skollagen,

Lgy 11 2.6 Rektorns ansvar

Erbjudande av utbildning

Bedömning

Storumans kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning.

- Se till att de elever som behöver det får studiehandledning på modersmålet.

Motivering

Enligt gymnasieförordningen ska en elev som behöver det få studiehandledning på sitt modersmål.

På Luspengymnasiet finns ett tiotal elever i introduktionsprogrammets språkintroduktion och där finns, enligt rektorn, behov av studiehandledning på modersmålet för att underlätta elevernas möjligheter att så snabbt som möjligt skaffa sig behörighet att söka ett nationellt program på gymnasieskolan.

Skolan har försökt rekrytera lämpliga personer för uppdraget men har inte lyckats. Skolinspektionens bedömning är att skolan måste göra ytterligare ansträngningar för att få tag i personal som kan ge de elever som behöver det studiehandledning på sitt modersmål.

Författning

9 kap. 9 § gymnasieförordningen

Omfattning, innehåll och resurstillgång

Bedömning

Storumans kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Omfattning, innehåll och resurstillgång.

- Se till att utbildningen på introduktionsprogram följer en plan för utbildningen som har beslutats av huvudmannen.

Motivering

Enligt skollagen måste kommunen se till att det för introduktionsprogrammen finns en plan som huvudmannen har beslutat om. I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 805) anges att planen ska ange utbildningens syfte, längd och huvudsakliga innehåll.

Tillsynen visar att någon sådan plan inte finns för de introduktionsprogram som Luspengymnasiet erbjuder. Detta strider mot författningarna och måste åtgärdas.

Författning

17 kap. 7 § skollagen

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsråd Agnetha Burström och undervisningsråd Jonas Hedström.

På Skolinspektionens vägnar

Joakim Blomberg
Beslutsfattare

Eva Ahlman
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.